

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 : ศึกษาเฉพาะกรณีที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนกลุ่มประชากรที่ศึกษา

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร (Mean)

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการแจกแจงความแปรปรวนของตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร

Sig. แทน ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และ ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ระหว่างสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยใช้ t-test (Independent Samples)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จัดกลุ่มประเด็น และนำเสนอเชิงพรรณนา

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณีที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากร ซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 138 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 138 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน	จำนวน (รูป)	ร้อยละ
ขนาดใหญ่	44	31.9
ขนาดเล็ก	94	68.1
รวม	138	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวน 44 รูป คิดเป็นร้อยละ 31.9 และในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 94 รูป คิดเป็นร้อยละ 68.1

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมาย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 100) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 - 7

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	1. ด้านวิชาการ	3.57	0.81	มาก	3.37	0.79	ปานกลาง	3.43	0.80
2. ด้านงบประมาณ	3.16	0.88	ปานกลาง	2.78	0.99	ปานกลาง	2.90	0.97	ปานกลาง
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.33	0.90	ปานกลาง	3.00	0.93	ปานกลาง	3.11	0.93	ปานกลาง
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.37	0.81	ปานกลาง	3.09	0.89	ปานกลาง	3.18	0.87	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.80	ปานกลาง	3.06	0.85	ปานกลาง	3.16	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 3

โดยรวมทั้งหมด พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.43$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.18$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.11$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ

พิจารณาตามโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และ อยู่ใน

ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.57$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.37$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.33$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.16$) ตามลำดับ

พิจารณาตามโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ($\bar{X} = 3.06$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.37$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.09$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.00$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ด้านวิชาการ

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนและ ชุมชน	3.30	1.02	ปานกลาง	3.21	1.01	ปานกลาง	3.24	1.01	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมให้ ข้อเสนอแนะ ส่งเสริม สนับสนุนในการจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	3.48	0.85	ปานกลาง	3.30	0.97	ปานกลาง	3.36	0.93	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
3. มีส่วนร่วมรับทราบ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจัดระบบ ฯ	3.59	0.92	มาก	3.11	1.00	ปานกลาง	3.26	1.00	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่น ให้ สอดคล้องกับความ ต้องการของท้องถิ่น	3.41	0.92	ปานกลาง	3.15	1.03	ปานกลาง	3.23	1.00	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้ สถานศึกษา จัด การศึกษาเพื่ออนุรักษ์ สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่นและของชาติ	3.75	1.01	มาก	3.78	0.96	มาก	3.77	0.98	มาก
6. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้ สถานศึกษาเสริมสร้าง พัฒนาการ ของนักเรียน ในด้านความรู้ ร่างกาย คุณธรรมและจริยธรรม	3.91	1.01	มาก	3.68	0.98	มาก	3.75	0.99	มาก
7. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถาน ศึกษาเปิดโอกาสให้เด็ก ทุกคนได้มีโอกาสเข้า เรียน ได้อย่างทั่วถึงใน เขตพื้นที่บริการ	3.68	0.98	มาก	3.52	1.06	มาก	3.57	1.04	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
8. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถาน ศึกษามีการระดม ทรัพยากร ของท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการศึกษา	3.43	0.97	ปานกลาง	3.09	0.92	ปานกลาง	3.20	0.95	ปานกลาง
9. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้ สถานศึกษาจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและได้ มาตรฐาน	3.59	1.19	มาก	3.37	1.08	ปานกลาง	3.44	1.11	ปานกลาง
10. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้ สถานศึกษาพัฒนา การศึกษาด้านอื่น ๆ แก่ นักเรียน เช่น การจัด นิทรรศการทางวิชาการ การจัดกิจกรรมวัน สำคัญ	3.57	0.97	มาก	3.46	1.04	ปานกลาง	3.49	1.02	ปานกลาง
รวม	3.57	0.81	มาก	3.37	0.79	ปานกลาง	3.43	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทน
พระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ อยู่ในระดับ ปานกลาง
($\bar{X} = 3.43$) พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อและ อยู่ในระดับปานกลาง
จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน
ให้สถานศึกษา จัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและ

ของชาติ ($\bar{X} = 3.77$) มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเสริมสร้างพัฒนาการ ของนักเรียนในด้านความรู้ ร่างกาย คุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.75$) มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสเข้าเรียนได้อย่างทั่วถึงในเขต พื้นที่บริการ ($\bar{X} = 3.57$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการระดมทรัพยากร ของท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ คำนงบประมาณ

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94			N = 138		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
11. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะเกี่ยวกับการจัดตั้ง และการใช้จ่าย งบประมาณของ สถานศึกษา	3.18	1.06	ปานกลาง	2.85	1.17	ปานกลาง	2.96	1.15	ปานกลาง
12. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะในการออก ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการ บริหารการเงินของ สถานศึกษา	3.07	1.02	ปานกลาง	2.60	1.09	ปานกลาง	2.75	1.09	ปานกลาง
13. มีส่วนร่วมในการ วางแผน การใช้ งบประมาณให้สอดคล้อง กับแผนนโยบายฯ	3.16	0.89	ปานกลาง	2.82	1.15	ปานกลาง	2.93	1.08	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
14. มีส่วนร่วมในการ จัดสรรงบประมาณ ด้านสวัสดิการสำหรับ บุคลากร ใน สถานศึกษา	3.00	1.14	ปานกลาง	2.65	1.17	ปานกลาง	2.76	1.17	ปานกลาง
15. มีส่วนร่วมในการ เสนอแนวทาง ในการ กำกับตรวจสอบการใช้ งบประมาณประจำปี ของสถานศึกษา	3.11	1.06	ปานกลาง	2.70	1.29	ปานกลาง	2.83	1.24	ปานกลาง
16. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะในการจัดสรร งบประมาณ เพื่อพัฒนา การศึกษาอย่างเพียงพอ เหมาะสมและโปร่งใส	3.34	1.08	ปานกลาง	2.90	1.17	ปานกลาง	3.04	1.16	ปานกลาง
17. มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนในการจัดหา งบประมาณมาช่วย พัฒนากิจกรรม ฯ	3.34	0.99	ปานกลาง	3.14	1.21	ปานกลาง	3.20	1.14	ปานกลาง
18. มีส่วนร่วมในการ กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบการเงินการ บัญชีและจัดซื้อจัดจ้าง ของสถานศึกษา	3.05	1.16	ปานกลาง	2.62	1.23	ปานกลาง	2.75	1.22	ปานกลาง
รวม	3.16	0.88	ปานกลาง	2.78	0.99	ปานกลาง	2.90	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทน พระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ ทุกข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนในการจัดหางบประมาณมาช่วยพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ใน สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.20$) มีส่วนร่วมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อ พัฒนาการศึกษาย่างเพียงพอ เหมาะสมและโปร่งใส ($\bar{X} = 3.04$) มีส่วนร่วมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้ง และการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.96$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการออก ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ด้านการบริหารงานบุคคล

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94			N = 138		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
19. มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการระดม บุคลากร วิทยากร ภายนอกและภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเพื่อ เสริมสร้างภูมิปัญญา ของนักเรียน	3.45	0.90	ปานกลาง	3.15	1.08	ปานกลาง	3.25	1.03	ปานกลาง
20. มีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมให้ บุคลากร มีความรู้ และ ทักษะในการใช้ เทคโนโลยี ฯ	3.41	1.13	ปานกลาง	3.11	1.15	ปานกลาง	3.20	1.15	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
21. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะในการพิจารณา ความดี ความชอบ ฯ	3.23	1.10	ปานกลาง	2.98	1.22	ปานกลาง	3.06	1.18	ปานกลาง
22. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอแนะในการ พิจารณาส่งบุคลากร ไปศึกษาดูงาน อบรม ประชุม สัมมนาทั้งใน และนอกสถานที่	3.16	1.27	ปานกลาง	2.83	1.18	ปานกลาง	2.93	1.22	ปานกลาง
23. มีส่วนร่วม ส่ง เสริม สนับสนุนใน การพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาให้เป็น ผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้และ สร้างสรรค์ผลงาน	3.55	1.07	มาก	3.17	1.08	ปานกลาง	3.29	1.09	ปานกลาง
24. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะแนวทางในด้าน การบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา	3.27	0.97	ปานกลาง	2.97	1.10	ปานกลาง	3.07	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
25. มีส่วนร่วมในการ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการ ปฏิบัติงานของ บุคลากรใน สถานศึกษา									
	3.25	1.01	ปานกลาง	2.82	1.03	ปานกลาง	2.96	1.04	ปานกลาง
รวม	3.33	0.90	ปานกลาง	3.00	0.93	ปานกลาง	3.11	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทน
พระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบริหารงานบุคคล โดยรวมและ
รายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ
ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) มีส่วน
ร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้มีการระดมบุคลากร วิทยากรภายนอก ($\bar{X} = 3.25$) มีส่วนร่วม
สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้ และทักษะ ($\bar{X} = 3.20$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ
มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพิจารณาส่งบุคลากรไปศึกษา ($\bar{X} = 2.93$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์
ด้านการบริหารงานทั่วไป

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
26. มีส่วนร่วมให้ ความเห็นข้อเสนอ ให้ คำ ปรึกษาใน การ จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา	3.18	1.06	ปานกลาง	3.03	1.16	ปานกลาง	3.08	1.13	ปานกลาง
27. มีส่วนร่วม รับทราบให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงพัฒนา คุณภาพการศึกษา ฯ	3.23	0.99	ปานกลาง	3.21	1.01	ปานกลาง	3.22	1.00	ปานกลาง
28. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะ ประสาน ส่งเสริมสนับสนุน ฯ	3.39	1.04	ปานกลาง	3.10	1.07	ปานกลาง	3.19	1.06	ปานกลาง
29. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะ และให้ คำปรึกษา ในการ ออกระเบียบ ฯ	3.30	0.98	ปานกลาง	2.78	1.13	ปานกลาง	2.94	1.11	ปานกลาง
30. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะ ให้คำปรึกษาใน การส่งเสริมความ เข้มแข็งในชุมชน ฯ	3.57	1.07	มาก	3.16	1.16	ปานกลาง	3.29	1.14	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94					
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
31. มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา มีการ ประสานงาน กับ องค์กรต่าง ๆ ฯ	3.43	1.09	ปานกลาง	2.94	1.10	ปานกลาง	3.09	1.11	ปานกลาง
32. มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีการ จัดการศึกษา แบบ การเรียนร่วม ฯ	2.86	1.13	ปานกลาง	2.77	1.23	ปานกลาง	2.80	1.20	ปานกลาง
33. มีส่วนร่วมให้ ความเห็น ข้อเสนอ แนะในการจัดทำ แผนปฏิบัติการ ฯ	3.20	0.95	ปานกลาง	2.98	1.22	ปานกลาง	3.05	1.14	ปานกลาง
34. มีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผน ฯ	3.32	0.98	ปานกลาง	2.91	1.13	ปานกลาง	3.04	1.10	ปานกลาง
35. มีส่วนร่วมให้ ความเห็นข้อเสนอ แนะในการดูแล บำรุง พัฒนารักขาศรัพย์สิน	3.48	1.05	ปานกลาง	3.17	1.09	ปานกลาง	3.27	1.08	ปานกลาง
36. มีส่วนร่วมในการ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร ข้อมูล ฯ	3.45	1.04	ปานกลาง	3.23	1.05	ปานกลาง	3.30	1.05	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา						รวม N = 138		
	ขนาดใหญ่ N = 44			ขนาดเล็ก N = 94			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย			
37. มีส่วนร่วมในการ คิดและตัดสินใจใน การใช้สถานที่ของ สถานศึกษา ฯ	3.45	0.90	ปานกลาง	3.21	1.15	ปานกลาง	3.29	1.08	ปานกลาง
38. มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาสร้าง ความสัมพันธ์กับ ชุมชน ในท้องถิ่น	3.64	0.89	มาก	3.40	1.05	ปานกลาง	3.48	1.01	ปานกลาง
39. มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีการ ส่งเสริมเด็กที่มี ความสามารถพิเศษ ฯ	3.61	1.10	มาก	3.24	1.09	ปานกลาง	3.36	1.11	ปานกลาง
40. มีส่วนร่วมให้ ความเห็นข้อเสนอ แนะในการปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียน ของนักเรียน ฯ	3.48	1.00	ปานกลาง	3.23	1.06	ปานกลาง	3.31	1.04	ปานกลาง
รวม	3.37	0.81	ปานกลาง	3.09	0.89	ปานกลาง	3.18	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทน
พระภิกษุสงฆ์ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวม
และรายข้อทุกข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3
ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง
สถานศึกษากับชุมชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.48$) มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา
มีการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.36$) มี

ส่วนร่วมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.31$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ($\bar{X} = 2.80$) ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดสถานศึกษา				t	Sig. (2 tailed)
	ขนาดใหญ่		ขนาดเล็ก			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านวิชาการ	3.57	0.81	3.37	0.79	1.402	.163
2. ด้านงบประมาณ	3.16	0.88	2.78	0.99	2.120	.036*
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.33	0.90	3.00	0.93	1.958	.052
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.37	0.81	3.09	0.89	1.775	.078
โดยรวม	3.36	0.80	3.06	0.85	1.946	.054

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษา ในขนาดสถานศึกษา ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน การบริหารงบประมาณ โดยที่คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีส่วนร่วม มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

4. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ในการจัดการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะแนวทาง
แก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีจำนวน 92 รูป คิดเป็นร้อยละ 66.66
ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (138 รูป) ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ
เชิงพรรณนา จากกลุ่มที่มีค่าความถี่มากไปหาน้อย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ

1.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเป็นการระดมกำลังในการจัดทำหลักสูตร
ให้มีประสิทธิภาพ

1.2 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น และ
การจัดทำหลักสูตรการศึกษาควรอนุรักษ์สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ของท้องถิ่น

1.3 หลักสูตรสถานศึกษา ควรให้เด็กนักเรียน ได้เรียนรู้หลักของจริยธรรม
และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่งเสริมให้เด็กมีการวางแผนชีวิต และมีความสามารถให้เกิด
วิวัฒนาการในการเรียนรู้

1.4 ส่งเสริมให้มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อส่งบุคลากรใน
สถานศึกษาเข้าร่วมอบรม ฯ ทางวิชาการ และควรนำบุคลากรในสถานศึกษาไปศึกษาดูงาน
ด้านวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

1.5 ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผน
ระบบการทำงานของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจน มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานมาก
ยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ

2.1 มีการตรวจสอบรายรับ รายจ่าย การติดตามตรวจสอบ และประเมินผล
การใช้งบประมาณประจำปีอย่างโปร่งใส

2.2 การพิจารณางบประมาณ ของสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้
คณะกรรมการสถานศึกษา เข้าไปมีส่วนร่วม ในการให้ข้อเสนอแนะ พิจารณาคำ

2.3 ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการศึกษาอย่างพอเพียง
เหมาะสม และจัดสรรงบประมาณด้านสวัสดิการสำหรับบุคลากรอย่างเพียงพอ

2.4 ถ้าสถานศึกษามีงบประมาณในการบริหารงานไม่เพียงพอควรขอความอนุเคราะห์ จากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อจัดทำผ้าป่าสามัคคีสนับสนุนการศึกษา

2.5 สถานศึกษาควรจัดตั้งการใช้จ่ายงบประมาณให้มีระเบียบตามข้อบังคับ และการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับแผนนโยบาย

3. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 ในการพิจารณาเรื่องการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย เมื่อมีการประชุมแต่ละครั้ง ส่วนมากคณะกรรมการสถานศึกษา ฯ จะรับรู้เฉพาะเรื่องเท่านั้น

3.2 ในการพิจารณาความดีความชอบ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ควรยืบทบาท สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรด้วย

3.2 การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา บางตำแหน่ง หน้าที่จัดบรรจุบุคลากรไม่เหมาะสมกับงาน ทำให้การทำงานไม่บรรลุจุดประสงค์ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมพิจารณาในการจัดบุคลากรทำหน้าที่ตามความเหมาะสมด้วย

3.3 สนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถให้ตรงตามความถนัดของตัวเอง มีการผสมผสานระหว่างชุมชนกับสถานศึกษาให้เกิดความสามัคคีและรักท้องถิ่น

3.4 ในการพัฒนาบุคลากรนั้นควร ส่งเสริม สนับสนุนให้มี วิทยากรพิเศษ ได้นำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้แก่ครู นักเรียน อย่างสม่ำเสมอ ทั้งในและนอกสถานที่ แล้วมีการติดตามประเมินผลแต่ละครั้ง เพื่อแก้ไขปรับปรุงในครั้งต่อไป

4. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป

4.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรร่วมมือกับสถานศึกษาในการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร ของสถานศึกษาให้ชุมชนและสาธารณชนได้รับทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

4.2 สถานศึกษา ควรให้สถานที่ในการจัดกิจกรรมทางศาสนาประเพณี วัฒนธรรมแก่ท้องถิ่น เพื่อเป็นการเกื้อกูลระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้มีความสามัคคียิ่งขึ้นไป

4.3 ควรจัดกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา หรือนำนักเรียนเข้าร่วมศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความสนใจในการหาทุนหรืองบประมาณเสริมเพิ่มเติมให้แก่สถานศึกษา เพื่อให้พอเพียงต่อการพัฒนาด้านการศึกษาและอื่น ๆ

4.5 คณะกรรมการสถานศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการควบคุม ดูแล บำรุงและรักษาทรัพย์สินของสถานศึกษาให้มีความสะอาดปลอดภัยใช้การได้อยู่เสมอ

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

5.1 สถานศึกษาควรมีการพัฒนาบริเวณอาคารสถานที่ให้มีทัศนียภาพที่สวยงาม น่าดู น่าชม นำศึกษาเล่าเรียน เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอนของครู และนักเรียน

5.2 สถานศึกษากับชุมชนเป็นส่วนประกอบของสังคมที่ต้องอยู่ร่วมกัน ดังนั้นจึงต้อง ดูแล พึ่งพาอาศัยกันและกัน ร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มแข็ง สร้างเอกลักษณ์ ประเพณีวัฒนธรรมของตัวเอง เพื่อความสงบสุขอย่างยั่งยืน

5.3 ควรจัดให้มีกิจกรรมร่วม เพื่อให้เกิดความสามัคคีมีสมานฉันท์ ระหว่างสถานศึกษา กับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.4 ควรจัดให้มีโครงการพัฒนาจิตใจของเด็กนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและความรักในท้องถิ่นของตน

5.5 คณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละโรงเรียน ควรส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อปลูกฝังให้สถานศึกษารู้จักบริหารงานบริหารเงินอย่างพอเพียง

โดยสรุปภาพรวมของข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ในการจัดการศึกษา พบว่า

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรร่วมมือกับสถานศึกษาในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษาให้ชุมชนและสาธารณชนได้รับทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

2. ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป็นการระดมกำลังในการจัดหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน
3. ในการพิจารณาเรื่องการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาส่วนมากผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่โดยตรง สถานศึกษาจะให้ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ร่วมพิจารณาและอนุมัติ คณะกรรมการจะเข้าไปรับรู้เมื่อมีการประชุมแต่ละครั้งเท่านั้น สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการทุกท่านมีส่วนร่วมด้วย
4. มีการจัดการตรวจสอบรายรับรายจ่ายมีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้งบประมาณประจำปีอย่างโปร่งใส
5. จัดให้มีการพัฒนาบริเวณสถานศึกษา ให้มีทัศนียภาพที่สวยงามน่าศึกษาเล่าเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน และนักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY